

Β.Βεσκούκης

Οι αντισυμβαλλόμενοι

Ποιος είναι ο αντισυμβαλλόμενος των επιχειρήσεων στη νέα οικονομία; Η λιανική αγορά; Οι άλλες επιχειρήσεις; Το Κράτος; Όλα αυτά μαζί, θα πείτε, χαρακτηριζόμενα με μια λέξη ως "αγορά" και μάλιστα, παγκοσμιοποιημένη, που μεταξύ άλλων σημαίνει "πολύ μεγάλη". Αρα, οι επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αυτές που φέρουν ως αντικείμενο ή εργαλείο τις νέες τεχνολογίες, δεν έχουν λόγο να ανησυχούν για το μέλλον τους. Η γενική αυτή διαπίστωση ενισχύεται στην περιφέρεια από κονδύλια του τύπου "ΚΠΣ" που επικουρικά εισέρχονται στην αγορά και τα υπόλοιπα τα γνωρίζουμε. Εντάξει, τα κονδύλια έχουν αργήσει, όπως άλλωστε άργησαν και του 2ου ΚΠΣ τα κονδύλια, τουλάχιστον στην αρχή. Δεν είναι, όμως, αυτό το θέμα μας.

Η διάκριση των αντισυμβαλλομένων των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες είναι απαραίτητη προκειμένου να αναφερθούμε στην ποσοτική διάσταση αυτής. Η καθυστέρηση της απελευθέρωσης των κονδυλίων του 3ου ΚΠΣ έχει εντείνει αρκετά νεύρα, ώστε να εκδηλώνονται ενδιαφέροντα και αποκαλυπτικά φαινόμενα. Οι συγχωνεύσεις, οι εσωτερικές αναδιοργανώσεις των ομίλων, οι δημόσιες αλλά και οι μη δημόσιες προτάσεις για μεγάλες συγχωνεύσεις στον ευρύτερο χώρο της τεχνολογίας είναι η κορυφή μόνο ενός παγόβουνου. Πριν από καιρό, στέλεχος εταιρίας ηλεκτρονικού εμπορίου που ανήκει σε Ομίλο, μας έλεγε ότι μπορεί να μην έχουν αρκετούς πελάτες από έξω, αλλά η ενασχόληση με τις άλλες εταιρίες του Ομίλου τους κρατά πολύ απασχολημένους και αυτό μπορεί να κρατήσει άλλα δύο χρόνια. "Τότε 'βλέπουμε', μπορεί να έχει τεκμηριωθεί ανάγκη να ξανα-επισκεφτούμε την εταιρία του Ομίλου απ' όπου ξεκινήσαμε", είπε χαρακτηριστικά.

Μικρές εταιρίες εντάσσονται υποχρεωτικά σε μεγαλύτερα οχήματα και δημιουργούν κλειστά κυκλώματα που ανταλλάσσουν μεταξύ τους υπηρεσίες: η μία βάζει το δίκτυο, η άλλη την παρουσία στο web, η άλλη κάνει BPR, κάποια εγκαθιστά σε όλες CRM, άλλη κάνει πιστοποίηση ποιότητας, άλλη δημόσιες σχέσεις, κάποια άλλη πουλά τον εξοπλισμό και, γενικά, όλες είναι απασχολημένες με δουλειές του ευρύτερου οίκου τους. "Χτυπιούνται", ασφαλώς, και δουλειές εξωτερικές. Όμως τα πράγματα είναι δύσκολα και, είτε την αποδίδουμε στις dot-com είτε στους "πύργους", είτε στη νοοτροπία της λιανικής αγοράς, είτε αλλού, η κρίση συνεχίζεται.

Προϊόντα με νέα ακρωνύμια συνωστίζονται στις αίθουσες των ξενοδοχείων για να παρουσιαστούν. Το ERP έδωσε τη θέση του στο CRM, ήδη γίνεται λόγος για CRS και ποιος ξέρει τι άλλο θα δούμε. Φυσιολογικά φαινόμενα εκδήλωσης της δυναμικής μιας αγοράς που όντως, έχει αν όχι τον πρώτο, έναν ιδιαίτερα στρατηγικό λόγο στην οικονομία του μέλλοντος. Ωστόσο, ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι η ελεύθερη αγορά, σίγουρα όχι στον βαθμό που μια υγιής αναπτυξιακή πορεία του συστήματος απαιτεί. Οι δουλειές που έχουν ως αντισυμβαλλόμενο τρίτες παραγωγικές επιχειρήσεις του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα δεν είναι αρκετές. Για το λόγο αυτό εκδηλώνεται η εσωστρέφεια των Ομίλων αλλά και το έντονο φλερτάρισμα με το Δημόσιο Τομέα και μάλιστα, το φαινόμενο δεν είναι μόνο ελληνικό.

Η φιλοσοφία του καταμερισμού της εργασίας απαιτεί όλη η πυραμίδα ή καλύτερα το πλέγμα των σχέσεων μεταξύ των φορέων της ελεύθερης αγοράς, να καταλήγει στην υποστήριξη παραγωγικών δραστηριοτήτων, επωφελών για την ευημερία των πολιτών. Δεν μπορεί όλοι να ανταλλάσσουμε μεταξύ μας υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, χωρίς ποτέ αυτή η προστιθέμενη αξία να μεταφέρεται σε δική μας παραγωγή ή σε ισοδύναμη αγοραστική αξία προϊόντων που παράγουν άλλοι. Αυτό είναι και διαισθητικά κατανοητό: σε μια κλειστή κοινωνία, ας πούμε ενός χωριού, δεν μπορεί να υπάρχουν μόνο εμπορικά καταστήματα και

τράπεζες: κάποιος πρέπει να παράγουν, διαφορετικά, ο μόνος τρόπος για να λειτουργήσει το σχήμα είναι το χωριό να γίνει σε όλη την περιφέρεια γνωστό για την αγορά του και να έρχονται και άλλοι να πωλούν σε αυτή τα προϊόντα τους. Για να ευημερούν οι κάτοικοι του μικρού μας χωριού, θα πρέπει η υπεραξία που παράγει η όμορφη αγορά τους, να τους προσφέρει την αγοραστική δύναμη να απολαμβάνουν προϊόντα και ας μην παράγουν οι ίδιοι.

Μεταφέρετε την απλή αυτή σκέψη στο διεθνή καταμερισμό εργασίας, λάβετε υπόψη σας τα φαινόμενα που αναφέραμε, αλλά και τους αριθμούς που λένε ότι οι ελληνικές εξαγωγές (που εδώ και χρόνια υποφέρουν) μειώθηκαν κατά 12% κατά το τελευταίο δίμηνο. Τότε υποψιάζεται κανείς ότι το πρόβλημα δεν είναι προσωρινό, ούτε οφείλεται σε συγκυρίες, αλλά είναι πολύ ουσιαστικότερο και αφορά τη στρατηγική τοποθέτηση της αγοράς του μικρού μας χωριού μέσα στον υπό διαμόρφωση διεθνή καταμερισμό εργασίας. Στο μέτρο που δεν βλέπουμε τα πράγματα από μια τέτοια οπτική γωνία, θα εισερχόμαστε ολοένα και βαθύτερα στην περιδίνηση των ανταλλαγών υπηρεσιών "μεταξύ μας", καθώς και στην αναζήτηση κάποιου έργου από το Δημόσιο, κάποιου οποιοδήποτε έργου από προπαρασκευαστική δουλειά του 3ου ΚΠΣ, μέχρι και εξαγορά-συγχώνευση.

Κατά τα άλλα ο χειμώνας ήρθε, τα ακραία καιρικά φαινόμενα και τα χιόνια διαμορφώνουν την ψυχολογία μας μάλλον ρομαντικά, οι e-αγορές και οι δρόμοι στολίστηκαν και γενικώς (επιτακτικότερα φέτος) ισχύει για τη χριστουγεννιάτικη αγορά το "ανοίξαμε και σας περιμένουμε". Καλή χρονιά.